

Aqqalu C. Jerimiassen

FM 2023/115

Atassut

3. maj 2023

**Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at opfordre
rigsmyndighederne til at anerkende grønlandere i Danmark som et mindretal jf.
Rammekonventionen for Nationale mindretal (FCNM) og Den Europæiske pagt om
Regionale sprog eller mindretalssprog (Sprogpagten).**

(Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Siumut)

Vi har som et folk der gerne vil have selvstændighed eget ansvar. Vi har også som individer ansvar. Hvis man beslutter at flytte til et andet land er det også eget ansvar. Vi flytter vel ikke til et andet land for at blive behandlet anderledes.

Forslagsstilleren giver skylden til Danmark ang. at grønlandere flytter til Danmark. Det er alt for let at give skylden til andre.

Vi har som et folk der gerne vil have selvstændighed eget ansvar. Folk skriger efter statsdannelse, men hvorfor er vi så ikke kommet tættere? Det er uden tvivl fordi vi ikke selv tager ansvar og fordi vi altid giver skylden til andre. Det betyder heller ikke at vi hurtigt skal overtage ansvarsområder ansvarsløst.

Det er på tide at vi i Grønland som et folk begynder at agerer ansvarligt, og ikke skyder skylden på andre og piver. Som børn ved vi at de voksne nok skal tage sig af os, når man bliver voksen, så betyder det at man skal være ansvarlig.

Børn skriger ofte for at få deres vilje, og kan græde når de ikke får det. Når vi bliver voksne så lærer vi, eller skulle have lært at alt hvad vi gør har konsekvenser. Hvis man vil opnå noget eller har ønske om noget, så skal man arbejde for at nå det. Vi kan blot nævne vores nationalsang "Qitornatit kissumiaannarpatit" (Du bærer stadigvæk dine børn). Jeg synes at det er på tide at vi bliver voksne.

Selvstændighed er ikke noget der kommer som en gave ovenfra, det er noget man selv skal skabe. Vi skal bruge alle vores kræfter på at vi skal tage os af de syge og folk med handicap. Vi skal respektere vores ældre og skal arbejde for, at de har en tryk pensionisttilværelse. Vi skal sørge for at vores børn har det trygt og får sig en god uddannelse.

Vi kan i dag ikke engang tage os ordenligt af de syge. Det er også grunden til at mange flytter til Danmark, fordi de prioriterer deres helbred. Mange af vores medmennesker flytter også til

Danmark, fordi vi selv ikke kan forbedre de ældres vilkår. Vi skal lære at se på os selv, i stedet for bare at give skylden til andre. Hvis vi har fejlet, så skal vi kunne erkende det og lære af det.

Vi er sågar begyndt at lave forslag om hvad andre lande skal gøre, selvom man ikke kan gøre noget ved andre folks ageren, og at vi egentlig kun har ansvar for egne handlinger. Man siger også, jo bedre vilkår vi har her på jorden, og jo mere vores problemer bliver lettere, så begynder vi mennesker at dykke ned efter nye smerter.

Lad os bygge det solide fundament i huset, i stedet for hele tiden prøve at bygge skorstenen først. Når man føler at man hele tiden bliver uretfærdigt behandlet, er blot et tegn på manglen på selvtillid.

Lad mig spørge jer klart og tydeligt. Skal det selvstændige menneske behandles anderledes? Skal et selvstændigt folk have særbehandling? Skal minoriteter behandles særskilt? Eller vil man ikke heller have at alle behandles ligeværdigt? Skal vi i Atassut have særbehandling fordi vi er så få? Bør vi have flere rettigheder?

Vi bør blive bedre stedet for hele tiden at pege fingre ad andre. Vi mener fra Atassut at det er et tilbageskridt når man vil have minoritetsrettigheder. Det betyder at man behandles på lige fod med andre når man har statsborgerskab. For hvis alle skal til at have særskilte rettigheder, hvor ender vi så? Fra Atassut vælger vi lige rettigheder.

Vi har fra Atassut førhen ønsket at vores sundhedsvæsen skal tilbage til staten fordi vi selv ikke magter det økonomiske og personalemæssige ansvar. Vi har overtaget området uansvarligt. Vi har mistet for mange menneskeliv, selvom de kunne have fået behandling, men blot er blevet sendt hjem.

Næsten hver dag bliver Atassut overfuset med skældsord af vores medgrønlandere, blot fordi vi er minoritet. Vi bliver bedt om at uddø af vores medgrønlandere, fordi vi mener noget andet. Fordi vi prioriterer mennesket frem for alt. Dagen skal nok komme hvor vi bliver selvstændige, det skal vi ikke prøve at forhindre. Men fordi vores prioritet ligger i mennesket, så bliver vi stemplet som nogen der ikke vil have selvstændighed og folk siger at vi blot skal uddø. Skal vi i Atassut have særbehandling? Nej. Skal vi have særskilte rettigheder? Nej. Vi skal behandles som alle andre.

Vi har fuld forståelse over folk der flygter fra deres eget land pga. krig, og vi støtter deres ret til at praktisere og holde liv i deres sprog.

Vi har forståelse for at forslagsstilleren har gode intentioner med sit forslag. Men da vi fra Atassut støtter lighed kan vi ikke støtte forslaget.